

PM 2016:201 RVII (Dnr 123-1614/2016)

Förslag till utökad dispens för tillfälliga transporter av gods på Citybanan

Remiss från Transportstyrelsen

Remisstid den 1 december 2016

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Förslag till utökad dispens för tillfälliga transporter av gods på Citybanan” hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Staden har fått en remiss från Transportstyrelsen om utökad dispens för tillfälliga transporter av gods på Citybanan. Trafikverket har i ansökan till Transportstyrelsen ansökt om dispens för att framföra posttåg (klassas som godståg) på Citybanan i Stockholm vid avstängning mellan Stockholm Central och Stockholm Södra på grund av reinvesteringar mellan åren 2017-2018.

Transportstyrelsen har beslutat att bevilja Trafikverkets ansökan om utökad dispens för att använda Citybanans järnvägstunnlar för godstransport i form av post (s.k. posttåg). Den utökade dispensen gäller från och med 10 juli 2017 till och med den 31 mars 2018, förutom den redan beslutade dispensen mellan åren 2018-2021, under de tider som sträckan är avstängd på grund av reinvesteringsarbete. Dispensen gäller under förutsättning att farligt gods inte transporteras i de aktuella tågen. Beslutet kan omprövas om förutsättningarna ändras i förhållande till ansökan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret har inkommit med ett gemensamt kontorsyttrande. Även miljöförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande. Stadsbyggnadsnämnden har valt att avstå från att svara på remissen. De bedömer att frågan är utredd sedan tidigare och att det är en ren trafikeringsfråga.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret har i sak inget att erinra mot Trafikverkets ansökan eller Transportstyrelsens beslut att godkänna ytterligare dispens till att köra posttåg på Citybanan. Detta gäller under de perioder som reinvesteringar pågår på den befintliga järnvägen, den så kallade Getingmidjan.

Kontoren vill samtidigt poängtera att detta enbart ska ses som ett enskilt undantag. Citybanans funktion är till för att säkerställa pendeltågstrafiken inom Stockholmsregionen, vilket är den främsta orsaken till att Stockholms stad med fler medfinansierat detta objekt. Att frånga detta vore enligt kontorens mening ett avsteg från det avtal som slöts gällande Citybanans finansiering från november 2010.

Miljöförvaltningen tillstyrker remissen.

Mina synpunkter

Jag har i sak inget att erinra mot Trafikverkets ansökan om ytterligare dispens till att under en avgränsad period köra posttåg på Citybanan, eller Transportstyrelsens beslut om att bevilja denna. Det är positivt om detta gods kan stanna kvar på järnväg även under de perioder som renovering pågår på den befintliga järnvägen.

Jag vill samtidigt framhålla att staden alltjämt ser att Citybanans funktion är till för att säkerställa pendeltågstrafiken inom Stockholmsregionen, vilket är den främsta orsaken till att Stockholms stad med flera medfinansierat detta objekt. Pendeltågstrafiken är mycket viktig för att regionens arbetsmarknad ska fungera på ett tillfredställande sätt och denna funktion måste därför säkerställas.

Det är Trafikverket som ska ta fullt ansvar för den eventuella påverkan som posttågen i Citybanan kan få för övrig trafik, exempelvis om olyckor eller förseningar uppstår som påverkar övrig trafik. Citybanan är inte byggd för tunga godståg och Trafikverket behöver säkerställa att tåg som tillfälligt använder Citybanan också klarar av att trafikera anläggningen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Förslag till utökad dispens för tillfälliga transporter av gods på Citybanan" hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 24 november 2016

DANIEL HELLDÉN

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Trafikverket planerar att genomföra ett omfattande reinvesteringsarbete på sträckan mellan Stockholm Central och Stockholm Södra, kallat "Getingmidjan", mellan åren 2018-2021. Det kommer innebära periodvisa avstängningar på hela denna sträcka.

Trafikverket har tidigare fått en dispens beviljad för att framföra posttåg på Citybanan i Stockholm när järnvägen mellan Stockholm Central och Stockholm Södra stängs av under somrarna 2018-2021. Staden valde att inte besvara den remissen, se motivering under "Kontorens synpunkter och förslag" nedan.

Under detaljplanering av reinvesteringsprojektet, kallat "Getingmidjan", har framkommit att spåren på denna sträcka även måste stängas av för förberedande arbeten innan de stora avstängningarna under somrarna 2018-2021. Därför uppstår behov av att köra de tidskänsliga posttågen på Citybanan även under en utökad tidsperiod som denna dispens avser.

Enligt villkor 2 i regeringsbeslutet om tillåtlighetsprövning av Citybanan i Stockholm, får järnvägens tunnlar inte användas för godstrafik. I undantagsfall får dock Transportstyrelsen efter samråd med berörda myndigheter (exempelvis Stockholms stad) meddela dispens för tillfällig transport av gods. Dispensen ska förenas med de villkor som krävs för att tillgodose säkerheten.

Transportstyrelsens remiss

Trafikverket har i ansökan till Transportstyrelsen ansökt om dispens för att framföra posttåg (klassas som godståg) på Citybanan i Stockholm vid avstängning mellan Stockholm Central och Stockholm Södra på grund av reinvesteringar mellan åren 2017-2018. Trafikverket bedömer att inga risker tillkommer med det föreslagna trafikupplägget.

Transportstyrelsen har, med stöd av tidigare regeringsbeslut om tillåtlighetsprövning av Citybanan, beslutat att bevilja Trafikverkets ansökan om utökad dispens för att använda Citybanans järnvägs-tunnlar för godstransport i form av post (s.k. posttåg). Den utökade dispensen gäller från och med 10 juli 2017 till och med den 31 mars 2018, förutom den redan beslutade dispensen mellan åren 2018-2021, under de tider som sträckan är avstängd på grund av reinvesteringsarbete. Dispensen gäller under förutsättning att farligt gods inte transporteras i de aktuella tågen. Beslutet kan omprövas om förutsättningarna ändras i förhållande till ansökan.

Staden har fått remissen från Transportstyrelsen och svar ska vara dem tillhanda senast den 1 december 2016.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret har inkommit med ett gemensamt kontorsyttrande. Även miljöförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande. Stadsbyggnadsnämnden har valt att avstå från att svara på remissen. De bedömer att frågan är utredd sedan tidigare och att det är en ren trafikeringsfråga.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret har i sak inget att erinra mot Trafikverkets ansökan om ytterligare dispens till att köra posttåg på Citybanan, eller Transporstyrelsens beslut om att bevilja denna. Dispensen gäller endast under de perioder som reinvesteringar pågår på den befintliga järnvägen, den så kallade Getingmidjan. Posttågens funktion behöver kunna upprätthållas för att upprätthålla en god samhällsfunktion. Konsekvensen blir annars överflyttning av post till flyg.

Kontoren vill samtidigt poängtera att detta enbart ska ses som ett enskilt undantag. Citybanans funktion är till för att säkerställa pendeltågstrafiken inom Stockholmsregionen, vilket är den främsta orsaken till att Stockholms stad med fler medfinansierat detta objekt. Att frångå detta vore enligt kontorens mening ett avsteg från det avtal som slöts gällande Citybanans finansiering från november 2010. Där står bland annat att *”Pendeltågstrafik anses av parterna ha sådana speciella egenskaper som motiverar att Citybanan reserveras för järnvägstrafikslaget pendeltågstrafik”*.

Pendeltågstrafiken är mycket viktig för att regionens arbetsmarknad ska fungera på ett tillfredställande sätt och denna funktion måste därför säkerställas.

Kontoren anser även att staten i form av Trafikverket behöver ta fullt ansvar för den eventuella påverkan som posttågen i Citybanan kan få för övrig trafik, framförallt pendeltågstrafiken. Detta exempelvis om olyckor eller förseningar uppstår som påverkar övrig trafik.

Som svar på remissen ”Förslag till utökad dispens för tillfälliga transporter av gods på Citybanan” hänvisas till vad som anförts i stadsledningskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Nämnden är positiv till att transporter sker på järnväg. Handlingarna i ärendet visar att det inte en dispens inte leder till negativa konsekvenser. En liknande dispens har tidigare beviljats för åren 2018 – 2021. Den nu aktuella ansökan avser år 2017.